

Ligesom fru Lene Espersen kender heller ikke svaret på, hvordan vi forbedrer dialogen mellem befolkningen og Christiansborg om alt det, der foregår i Bruxelles. Jeg tror dog, at vi alle sammen, både på jassiden og på nejsiden, er stærkt optaget af, hvordan vi kan forkorte afstanden. Jeg har nævnt folkehøringer som en af vejene – ikke folkehøringer styret af regeringen, men båret af Folketinget, båret af kommunerne, båret af organisationerne og båret af mennesker, der velovervejet eller impulsivt tager initiativ hertil.

Men der kan også være mange, mange andre veje at gå. Det kan være temaforespørgsler her i Folketinget, og det kan være Europaudvalget, som – uden at jeg skal blande mig i det – tager initiativer rundtomkring i landet. Det kan være mange forskellige ting, men jeg håber, at det alt sammen kan bidrage til, at vi får åbnet op for dialogen om Danmarks fremtid i Europa.

Jeg deler fru Lene Espersens bekymring for, at måden, vi indretter os på i europadebatten i Folketinget, især den løbende stillingtagen til konkrete sager, desværre ofte får en skæv vinkel. Jeg kaldte det lidt spøgefuldt under afstemningsdebatten for fredagens triste budskab, hvor vi har ministeren, der står uden for Europaudvalget og siger: Ja, nu har jeg fået lov til at gå ned og forhandle; og så står hr. Keld Albrechtsen, med al respekt, ved siden af og siger: Nu har vi i hvert fald forhindret ministeren i at sælge ud! Enhver, der ser det på tv, bliver jo ked af det, og jeg mener, vi har en skyldig hensyntagen at tage til folks humør.

Hr. Holger K. Nielsen holdt et, synes jeg, meget spændende indlæg, som var fyldt med stor ansvarlighed for, hvordan vi nu kommer videre. Jeg skal ikke gå så meget i detaljer, men jeg skal sige én ting. Da jeg læste det forslag til vedtagelse, hr. Holger K. Nielsen fremsatte, syntes jeg, der er mange spændende betragtninger i forslaget, og jeg vil derfor foreslå, at vi siger to ting.

For det første: Regeringen må gennemføre sin hvidbog, sådan som det skete i 1992, 1993 og 1996, for det tror jeg der er gode fordele ved. Regeringen har mulighed for at få informationer via ambassaderne og via sine ministerielle kontakter til andre lande og i det hele taget få informationer, som netop er værdifulde som grundlag for en hvidbog. Den hvidbog må være regeringens ansvar og vil forhåbentlig blive et godt og konstruktivt bidrag til den fremadrettede debat.

Ved siden af det vil jeg gerne signalere meget klart til hr. Holger K. Nielsen, at hvis der er ønsker om – og det kan man bestemt argumentere for, som hr. Holger K. Nielsen gjorde det – at få udarbejdet et supplerende materiale, vil regeringen gerne indtage en konstruktiv holdning hertil. Vi synes, der kunne tages udgangspunkt i en debat mellem partierne i Folketinget, hvor vi gerne vil være aktive deltagere. Vi tror, at en sådan debat, forhåbentlig da, kunne munde ud i en lidt bredere samling, dels om et grundlag for et sådant materiales udarbejdelse og dels om, hvilke mennesker der skulle stå for det.

Jeg skal ikke udstikke en bestemt løsning, men bare signalere, at vi gerne vil være parat til at indgå i en dialog, også for så vidt angår den økonomiske side af sagen. Lad os få et godt supplerende bidrag til den fremadrettede debat, der er så fuldstændig fundamental, som både hr. Holger K. Nielsen, udenrigsministeren og mange, mange andre debattører i dag har understreget.

Til hr. Kristian Thulesen Dahl og til hr. Keld Albrechtsen skal jeg sige, at vi må jo konstatere, at vi ser forskelligt på Europasagen, og det er vel demokratiets kendetegn. Men til hr. Keld Albrechtsens bemærkninger om Polen må jeg sige, at her synes jeg nu alligevel, vi igen skal lægge tingene frem. Sandheden er jo, at den polske regering er frontløber, når det gælder landbrugsreformer i Polen. Sandheden er jo også, at millioner af landarbejdere og landbofamilier i Polen har en meget lav levestandard, og de har ikke mulighed for at klare sig på baggrund af de meget, meget små landbrug, der findes i Polen. Derfor skal vi hjælpe til med en lang og god overgangsordning for Polen, til Polens landbrug kan klare sig i det nye fællesskab. Det hører også med.

Jeg skal blot sige om demokratiet i det europæiske samarbejde og det demokratiske underskud, at det dilemma får vi kun løst ved at snakke det grundigt igennem og komme med nogle konstruktive forslag. Men det er jo vigtigt at huske, at det mellemstatslige samarbejde fortsat skal være det bærende grundlag for det europæiske samarbejde, og derfor ligger det afgørende demokratiske aspekt i, at der forhandles mellem ministre, der er repræsentanter for regeringer, som er valgt og sammensat af parlamenter, der er valgt af befolkninger. Kan vi inddrage de nationale parlamenter på sigt, er det derfor den rette vej at gå.

Til hr. Rane Sjørnsen: Tak for grundsynet om udvidelsens grundlæggende karakter og det for-